

Aan : AB
Datum vergadering : 16-12-2022
Van : DB
Behandelend ambtenaar : Maaïke Roestenberg
Onderwerp : Afronding en borging project aanpak Wachttijden

1. Inleiding

Begin 2021 vroegen de GRJR en aanbieders gezamenlijk aandacht van het ministerie van VWS voor de lange wachttijden en gebrek aan structurele middelen voor jeugdhulp.

Naar aanleiding hiervan volgde, onder begeleiding van het Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd (OZJ) van de VNG een reeks bestuurlijke en ambtelijke gesprekken met VWS, GRJR en aanbieders om te onderzoeken wat nodig is om dalende wachttijden te realiseren in onze regio en de daarbij behorende financiële randvoorwaarden.

Dit heeft geleid tot extra budget in 2021 en 2022 voor alle gemeenten voor het terugbrengen van wachttijden. Vanwege de zorgen over de te lange wachttijden voor jeugdhulp in onze regio besloten de inspecties (IGJ en JenV) verscherpt toezicht uit te voeren in onze regio vanwege de lange wachttijden, specifiek voor de kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel. Het Rijk voerde interbestuurlijk toezicht uit op onze regio. Het IGJ-toezicht is zomer 2022 stopgezet. Het Rijk stopt het IBT-toezicht in het najaar van 2022.

Op 14 juni 2021 is het project Aanpak Wachttijden gestart in onze regio. De projectleider van de GRJR werkt tot eind 2022, samen met een door de 15 specialistische aanbieders en JBRR aangestelde projectleider, aan het terugdringen van wachttijden voor de specialistische jeugdhulp. Het OZJ heeft de regio gedurende een jaar, tot 1 juli 2022, ondersteund in deze aanpak, als pilot-regio voor het landelijke programma Aanpak Wachttijden (zie [Aanpak Wachttijden | Programma's | voor Jeugd & Gezin \(voordejeugdenhetgezin.nl\)](#)).

Het AB heeft op 2 juli 2021 de volgende projectdoelen vastgesteld:

- Eind 2022 ontvangen alle jeugdigen die jeugdhulp nodig hebben, dit binnen drie maanden na aanmelding (of sneller waar nodig of mogelijk).
- Eind 2022 is er een duurzame werkwijze geïmplementeerd die ervoor zorgt dat de wachttijden maximaal drie maanden blijven.

Op 1 juli 2022 informeerden wij het AB over de stand van zaken van het project Aanpak Wachttijden en bekrachtigde het AB de borging van de structurele aanpak.

2. Gevraagd besluit

Het AB wordt gevraagd te besluiten tot:

- Vaststellen van de afronding van het project en daarmee de borging in de reguliere werkwijze vanaf 2023.

Dit besluit is geen hamerstuk.

3. Toelichting

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond

1

p/a Gemeente Rotterdam

Jeugd en Onderwijs

Postbus 70032

3000 LP Rotterdam

www.jeugdhulprijnmond.nl

Het project startte in juni 2021 met focus op opdracht E, de ambulante specialistische jeugdhulp. Op dat moment wachtten er 1635 kinderen gemiddeld langer dan 29 weken. Aanbieders hadden een opnamestop omdat budgetplafonds bereikt waren. Dat betekende dat zij alleen maar nieuwe jeugdigen hulp konden bieden als er een behandeling kon worden afgerond. Met de extra middelen die toegevoegd zijn aan hun budget en verhoging van het budgetplafond E (€7,5 mln voor 2021 en €15 mln 2022; AB-besluit 2-7-2021) konden zij extra personeel aannemen. Eind 2021 breidden we de aanpak uit naar opdrachten B en C, opname resp. langdurig verblijf. Ook daar waren structureel capaciteitsproblemen, die met name de kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel raakten.

Door de verschillende interventies, zoals betere onderlinge samenwerking van aanbieders, samenwerking van aanbieders en gemeenten aan de wachtlijstbemiddelingstafel-E en (in een aantal gemeenten) uitbreiding van lokale hulp is de gemiddelde wachttijd op ambulante specialistische jeugdhulp bijna gehalveerd. Eind 2022 is de gemiddelde wachttijd, na zo'n vier maanden stabiel gemiddeld 15 weken, gedaald naar gemiddeld 14 weken, de Treeknorm. Daarnaast is in de spreiding van de wachttijd zichtbaar dat de grootste groep wachtende kinderen steeds meer naar voren verschuift.

In de agendapost van 1 juli jl. berichtten we over de structurele aanpak, die landt in de werkzaamheden van gemeenten via het Programmateam en in de implementatie van de inkoop specialistische jeugdhulp 2023. Keuzes die in de inkoop vanaf 2023 zijn gemaakt en die helpen bij het binnen de norm houden van de wachttijden zijn bijvoorbeeld het niet meer werken met budgetplafonds, het gezamenlijk verantwoordelijk houden van aanbieders voor wachttijden binnen de norm en de invulling van de acceptatieplicht van aanbieders, met tegelijkertijd de systematiek van het kunnen inschakelen van flexibele aanbieders.

Tot het einde van het jaar wordt vanuit het project gewerkt aan nog meer inzicht in de wachttijden, het ontwikkelen van een interactieve sociale kaart en de doorontwikkeling van team Zorgbemiddeling. Casusregie door gemeenten is ook een van de onderwerpen die een sleutel vormt tot lagere wachttijden (bijvoorbeeld door juist en tijdig te verwijzen); dit is onderdeel van de implementatie van de inkoop 2023. Hierover wordt het AB apart geïnformeerd.

Inzicht in wachttijden

Vanaf het moment dat het project is gestart in juni 2021 is de wachttijd voor de ambulante specialistische jeugdhulp (opdracht E) van gemiddeld 29 weken gedaald naar gemiddeld 14 weken eind oktober 2022. Dit nadert het projectdoel van 3 maanden. Het aantal wachtenden schommelt sinds begin 2022 rond de 1500 kinderen. De wijze waarop het aantal wachtenden en de wachttijd beïnvloed kan worden, is het beperken van instroom, naast blijvende aandacht voor tijdige door- en uitstroom naar bijvoorbeeld lokaal ingekochte jeugdhulp.

Aanbieders passen voor alle jeugdigen sinds begin 2022 eenduidige triage toe, om zo aan de voorkant al goed stil te staan bij de vraag of de jeugdige op de juiste plaats is aangemeld. Ook gemeenten en overige verwijzers hebben een rol in het passend verwijzen. Het afwegingskader, dat we in samenwerking met gemeenten ontwikkelen in het implementatietraject van de nieuwe inkoop, en ook de ontwikkeling van een interactieve sociale kaart, zijn instrumenten die verwijzers kunnen helpen met het maken van een juiste verwijzing.

Voor de opdrachten B en C is een uitbreiding van bedden gerealiseerd om de druk te verlichten. Er wordt gewerkt aan meer inzicht in wachttijden voor deze opdrachten, echter is dit geen eenvoudige opgave. Veruit de meeste jeugdigen zijn al in zorg, wat maakt dat inzicht verkrijgen in wachtenden handwerk is voor de aanbieders. Met de informatiespecialist van de UO, de aanbieders en GI werken we aan monitoring met zo weinig mogelijk extra administratieve lasten. Resultaat zal zijn dat ook de GI's aansluiten bij deze monitoring.

Interactieve sociale kaart

Op dit moment is extern bureau Shoshin samen met vertegenwoordiging van drie gemeenten in de regio (Krimpen aan den IJssel, Nissewaard en Rotterdam) aan de slag met het ontwikkelen van een interactieve sociale kaart, die jeugdhulpprofessionals in de lokale teams en bij de GI's ondersteunt bij het kiezen van de juiste hulp (vrij toegankelijk, lokaal of specialistisch). Dit loopt door in 2023. We blijven het AB over de voortgang informeren.

Doorontwikkeling van Team Zorgbemiddeling naar een Regionaal Expertiseteam Rijnmond

Een belangrijke plek waar de samenwerking tussen aanbieders, GI's en gemeenten (en UO) samenkomt, is op dit moment het team Zorgbemiddeling dat is gepositioneerd bij JBRR (een niet-wettelijke taak). Op het moment dat een kind langer dreigt te moeten wachten bijvoorbeeld omdat de hulpvraag complex is of expertise niet vanuit één aanbieder geboden kan worden, bespreekt het team Zorgbemiddeling deze situatie en heeft het team de bevoegdheid om een (combinatie van) aanbieder(s) aan te wijzen die de hulp moeten gaan bieden.

In de nieuwe contracten is gesteld dat het Regionaal Expertiseteam Rijnmond (RER) deze centrale plaats inneemt in de toeleiding naar hulp, samen met bovengenoemde partijen. Dit vergt een doorontwikkeling van de rollen en taken zoals deze op dit moment uitgevoerd worden door team Zorgbemiddeling. De Uitvoeringsorganisatie heeft samen met het Programmteam een leidende rol in deze doorontwikkeling. Voor de doorontwikkeling van zorgbemiddeling, de samenwerking met de aanbieders hierin en de goede overgang naar het nieuwe inkoopmodel is de opdracht van de projectleider die namens de aanbieders meewerkt aan de aanpak wachttijden verlengd tot december 2022.

Op dit moment werkt de UO samen met het Programmteam, team Zorgbemiddeling en aanbieders aan de volgende onderwerpen: complexe casuïstiek waarbij verblijf nodig is, toeleiding naar prestatieaanbieders en de inzet van flexaanbieders. Om dit te realiseren is onder andere inzicht in wachttijden en capaciteit nodig. Ook is mogelijkheid voor consultatie en advies door aanbieders (voor verwijzers en collega-aanbieders) een randvoorwaarde om deze taak goed uit te kunnen voeren. Heldere (contract-)afspraken en verantwoordelijkheden per betrokken partij vormen de basis van de samenwerking. Deze ontwikkeling loopt ook in 2023 (en verder) door.

Overlegstructuur

Vanaf 2023 verandert de overlegstructuur met de nieuwe systeemaanbieders. Periodiek voert contractmanagement contractgesprekken met de individuele aanbieders. Elke twee maanden is er één zorglandschapstafel voor alle systeemopdrachten tezamen. Aanbieders, gemeenten en uitvoeringsorganisatie agenderen ontwikkelingen in het zorglandschap (zoals wachttijden en ontwikkelopgaven) en bereiden bestuurlijke bespreekpunten voor. Deze kunnen eveneens tweemaandelijks op de agenda van het

bestuurlijk overleg RRJO (Rotterdam Rijnmonds Jeugdhulp Overleg) gezet worden. Bestuurders van aanbieders en gemeenten zijn in dit overleg vertegenwoordigd.

4. Consequenties

Consequenties voor inkoop/bekostigingsmodellen GRJR en MVS:

De gemeenten Maassluis, Vlaardingen en Schiedam hebben vanaf 2023 een nieuw inkoopmodel, waarbij de verantwoordelijkheid van het acceptabel houden van wachttijden ligt bij de organisatie Mevis. Deze gemeenten maken ook geen gebruik van de nieuw te ontwikkelen sociale kaart. Een aantal aanbieders van de GRJR participeert ook in het consortium van MVS. Daarnaast willen we van elkaar leren en is het interessant om te weten of een andere inkoop- en/of bekostigingsvorm impact heeft op wachttijden. Daarom is het van belang om de wachttijden binnen MVS en binnen de GRJR de komende jaren te blijven vergelijken.

Financiële consequenties:

De projecten “Doorontwikkeling zorgbemiddeling” (inzet projectleider namens aanbieders) en “Ontwikkelen van een interactieve sociale kaart” worden bekostigd vanuit de transformatiegelden 2022 (zie bijlage voor verleningsbeschikking).

Personele consequenties:

Nvt

Juridische consequenties:

Nvt

5. Vervolprocedure

In 2023 informeren we het AB over de ontwikkeling van de interactieve sociale kaart en rondom de inrichting van het RER.

De aandachtsfunctionaris wachttijden geeft na afloop van elk kwartaal een update over de ontwikkelingen van de wachttijden in de nieuwsbrief.

Communicatie:

Op de website www.jeugdhulprijinmond.nl publiceren we openbare informatie over het regionale project Aanpak wachttijden, linken we naar de websites van aanbieders en vermelden we informatie uit het landelijke project van het OZJ. Ook de nieuwsbrieven zijn hier te vinden. De UO publiceert vanaf juni 2022 een maandelijkse nieuwsbrief voor een brede doelgroep. Vanaf 2023 geven we in deze nieuwsbrief een keer per kwartaal een update over de ontwikkeling van wachttijden, passend bij de kwartaalaanleveringen van de aanbieders.

